

Aktiebolaget Fristads Expressbyrå genom

Advokat Hans Nordström
Advokat Charlotte Helsing**Parter:** Aktiebolaget Fristads Expressbyrå**Målet gäller:** ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till täktverksamhet och vattenverksamhet inom fastigheterna Borgstena 3:100 i Borås kommun och Mollaryd 5:14 i Herrljunga kommun

De bifogade handlingarna skickas till er för kännedom.

Kontakta oss gärna per e-post mmd.vanersborg@dom.se eller telefon om ni har frågor.

Mika Storm
Telefon 0521-270 232

Bifogade handlingar: aktbilaga 85

Datum
2024-06-04Dnr
2024-2224John Glamheden, 033-35 30 05
John.glamheden@boras.seSofia Kraft, 033-35 31 13
Sofia.kraft@boras.seVänersborgs tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
mmd.vanersborg@dom.seVÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R2INKOM: 2024-06-20
MÅLNR: M 2907-22
AKTBIL: 85

Kompletteringsyttrande över ansökan om tillstånd för fortsatt täktverksamhet och vattenverksamhet inom fastigheterna Borgstena 3:100 och Mollaryd 5:14

Domstolens målnummer: M 2907-22 R2

Ärendet

Miljöförvaltningen har av Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt förelagts att yttra sig över Fristads Express AB:s yttrande gällande miljöförvaltningens tidigare yttrade om tillstånd för fortsatt täktverksamhet och tillhörande vattenverksamhet på fastigheten Borgstena 3:100 i Borås kommun och Mollaryd 5:14 i Herrljunga kommun. Ansökan gäller tillstånd för fortsatt täktverksamhet enligt 9 och 11 kap. miljöbalken för täkt av berg och morän samt masshantering, mellanlagring och återvinning av massor tillhörande vattenverksamhet inklusive bortledning av grundvatten samt att årligen utföra tvättning av 6000 ton morän och sandmaterial på fastigheterna.

Yttrande

Buller

Miljöförvaltningens bedömning om att riktvärdet för impulsljud ska sänkas med 5dB kvarstår i enlighet med vad som framkom i Mark- och Miljööverdomstolens dom M 6236-17. När bolaget bedrev täktverksamhet på platsen enligt tidigare tillstånd inkom upprepade klagomål angående buller från närboende i området.

Miljöförvaltningens bedömning om att borring, skutknackning, sprängning och krossning endast får bedrivas under perioden 15 augusti-15 juni helgfria vardagar, måndag-fredag kl 8-17, samt att det vid borring ska användas ljuddämpat borraggregat, kvarstår.

Backsippa

Backsippan är rödlistad (VU-Sårbar) och fridlyst. Arten har succesivt minskat i antal i Sverige under lång tid. Backsippa växer i öppna, torra miljöer på sandig eller grusig mark. Arten är tydligt betesgynnad och tål relativt hårt bete liksom årlig bränning. Största hotet är igenväxning med högt gräs och örter, buskar och sly som ofta förorsakas av upphört bete och/eller gödsling.

Miljöförvaltningen

POSTADRESS
501 80 BoråsBESÖKSADRESS
Sturegatan 42WEBBPLATS
boras.seE-POST
miljo@boras.seTELEFON
033-35 30 00

Datum
2024-06-04Dnr
2024-2224

Det är viktigt att bevara livsmiljön för backsipporna i objekt 19 i naturvårdsinventeringen. Verksamheten i tälten får inte på något sätt medföra att hävden i betesmarken försvåras eller upphör.

Backsvala

Backsvala är rödlistad (VU-Sårbar) efter att ha minskat kraftigt i antal under senare decennier.

Om backsvalor börjar häcka i brant i grustaget är det inte tillåtet att ofreda fåglarna. Slänter med häckning måste förbli orörda tills häckningen avslutats i mitten av augusti.

Backsvalorna undviker branter där de häckat under föregående år. Det skall helst vara en nyupptagen brant. Branter för häckning skall vara minst 3 meter höga och helst minst 20 meter långa. Material med lämplig kornstorlek (0-4 mm) i brant där de kan gräva bon bör finnas minst 2 meter över marken.

Rovdjur som räv, grävling och katt kan vara svåra predatorer på backsvalekolonier.

För att underlätta backsvalornas häckning kan nya skärningar i sandslänter tillskapas varje år under våren innan 1 maj då häckningssäsongen börjar. Dessa kan tillskapas i branter där svalorna häckat under föregående år men man får då gräva sig in en till två meter in i branten.

Naturvården och friluftsliv

Miljöförvaltningen mottar bolagets åsikter angående påverkan på alsumpskogen men vill betona vikten av att ha grundvattenrör för att kontinuerligt kunna säkerhetsställa att tälten inte får en negativ påverkan på bland annat den alsumpskog som befinner sig inom påverkansområdet, 250 m nordost från tälten.

Sumpskogar kan vara känsliga för grundvattensänkning och minskad utströmning av grundvatten vilket leder till att markskiktet blir torrare under året. Detta särskilt under perioder av långvarig torka, vilket kommer att bli mer vanligt i framtiden till följd av klimatförändringar.

Externa massor

Det anmälningsbeslut som bolaget hänvisar till daterat 2023-06-02 angående kross- och sorteringsverksamhet anger att bolaget får hantera maximalt 9000 ton avfall på fastigheterna till och med 31 januari 2024. Föroreningshalter i avfallet får inte överstiga Naturvårdsverkets riktvärde för Känslig Markanvändning (KM).

I aktuell tillståndsansökan ansöker bolaget om tillstånd att hantera 50 000 ton avfall per år under tillståndets giltighetstid (30 år) samt att mellanlagra max 30 000 ton avfall per tillfälle. Eftersom nuvarande tillståndsansökan gäller mycket större mängder avfall som ska hanteras på fastigheterna under en avsevärt längre tidsperiod än den anmälan som tidigare har hanterats av tillsynsmyndigheten, anser miljöförvaltningen att andra krav gällande avfallens föroreningsgrad behöver ställas för att inte lämna området mer förorenat när det ska efterbehandlas än vad det var från början. Vidare så ska avfallsmassorna förvaras på material som kan antas ha hög genomsläpplighet vilket ökar risken för förorening av grundvattnet genom urlakning.

Riktvärdet för KM är ett saneringsmål och inte ett mått på vad som är acceptabelt att tillföra ett område med jungfrulig mark eller ett område med låga föroreningsnivåer i förhållande till massorna som ska tas emot.

Datum
2024-06-04Dnr
2024-2224

Miljöförvaltningens bedömning angående att det inte är lämpligt att ta in externa massor för att anlägga bullervallar istället för att använda de avbaningsmassor som uppkommer inom verksamheten kvarstår.

Grundvattenrör

Fristad Express anger att det idag inte finns några grundvattenrör i takten eftersom det befintliga brytningsdjupet inte föranleder grundvattennivåmätningar. Verksamheten planerar nu i det nya tillståndet att bryta ner till +140 m. ö.h. och kommer därför omfatta bortledning av grundvattnet. Resultatet av denna bortledning bör kunna redovisas kontinuerligt för att säkerhetsställa att takten inte får en negativ påverkan för bland annat den sumpskog som befinner sig inom påverkansområdet, 250 m nordost från takten. Ytterligare anser miljöförvaltningen att det är viktigt att kunna provta från grundvattenrören för att kunna kartlägga hur de inkommande massorna påverkar grundvattnet. Frågan rörande detaljerna om grundvattenrörens antal, mätfrekvens, grundvattenprovtagning och placering kan enligt miljöförvaltningen hanteras inom kontrollprogrammet.

Utvinningsavfall

Miljöförvaltningens bedömning om att bolaget behöver visa om slammet från dammarna utgörs av ett avfall eller en biprodukt enligt 15 kap 1§ miljöbalken kvarstår. För att ett ämne ska klassificeras som biprodukt istället för avfall måste samtliga 4 kriterier i 1§ vara uppfyllda. Klassificeras slammet som avfall är det upp till bolaget att motivera om avfallet upphör att vara avfall enligt miljöbalkens 15 kap 9 a §. Om ett avfall upphör att vara avfall och anses vara en produkt har Kemikalieinspektionen ansvar för tillsynen.

Arbetsmaskiner och drivmedel

Miljöförvaltningen mottar verksamhetens åsikter gällande energiomställning men förändrar inte den tidigare bedömningen. Det är prioriterat att begränsa utsläppen av koldioxid och miljöförvaltningen vill lyfta vikten om hur viktigt det är att verksamhetsutövarens arbetar aktivt för att minska användningen av fossila bränslen. I verksamheten är de olika momenten energięntensiva med traditionell hög förbrukning av fossila bränslen, dels vid skogsavverkning i området, utsläpp från fordon och maskiner som används inom takten samt vid utgående materialtransporter.

I det fall tillståndet beviljas kan villkor med användning av eldrivna maskiner och att fordon drivs med el eller förnybara drivmedel ses som ett önskvärt mål som bolaget bör sträva efter. Denna övergång kommer ske successivt och kommer att undersökas kontinuerligt av bolaget för att i framtiden kunna genomföra investeringar i mer klimatsmarta alternativ.

Efterbehandling

Miljöförvaltningens bedömning om att efterbehandlingsåtgärder ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och inte regleras i tillståndet kvarstår. Miljöförvaltningen saknar motivering till varför bolaget motsätter sig förvaltningens förslag.

Miljöförvaltningens bedömning

Det är av stor betydelse att de av Miljöförvaltningen lyfta frågeställningarna besvaras och bemöts för att vidare klargöra om ansökt verksamhet kan bedrivas på ett för människors hälsa och miljön godtagbart sätt.

Datum
2024-06-04

Dnr
2024-2224

Miljöförvaltningen anser att i ett eventuellt tillståndsbeslut bör stor vikt läggas på villkor som syftar till att skydda de närboende från de störningar som kan uppkomma från täktverksamheten.

Miljöförvaltningen betonar också vikten av att avfallshantering och medföljande föroreningsrisker inte medför kompromisser med människors hälsa och miljö samt bevarandet av lokala naturvärden och dricksvattenresurser. Avvägningen mellan samhällsnyttan i fortsatt täktverksamhet och påverkan den innebär är komplex, men med utgångspunkt i lokaliseringsprincipen är miljöförvaltningens bedömning generellt att alternativet där redan befintliga täktverksamheter i Borås Stad ges fortsatt tillstånd är att föredra framför de miljömässiga kompromisser och ingrepp på natur och närmiljö som sker vid nyetablering. Detta då en redan befintlig verksamhet generellt måste anses medföra mindre intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Miljö- och konsumentnämnden, Borås Stad

Protokoll

Tid och plats

Måndag 17 juni 2024, kl. 15.00-16.50 Nornan, plan 2, Stora brogatan 45, Borås
Ajournering kl. 16.15-16.35

Omfattning §§ 60-73

Beslutande

Ledamöter

Lena Sänd (S), ordförande
Fredrik Nilströmer (L), förste vice ordförande
Thomas Roos (M), andre vice ordförande
Sandra Sjöberg (S), ej §§64-65 på grund av jäv
Marianne Gustavsson (C)
Hilmar Bates (V)
Magnus Johansson (KD)
Lars-Erik Johansson (SD)
Staffan Dahlbäck (SD)

Tjänstgörande ersättare

Bo-Göran Gunnarsson (MP) ersätter Sandra Sjöberg (S) §§64-65

Övriga närvarande

Ersättare

Per Alstermark (S) ankommer §62 (5.1)
Bo-Göran Gunnarsson (MP)
Katrine Andersson (M)
Bo Sandström (KD)
Baard Kronholm Eng (SD)

Tjänstepersoner

Anna Säfsten, förvaltningschef
Liza Lindmark, sekreterare
Johanna Bäckström, avdelningschef, deltar på distans
Bernadett Wéber, avdelningschef, ej §§64-65
Mirjam Keskifranti, avdelningschef, ej §§64-65
Linda Lengberg, avdelningschef, ej §§64-65
Emmi Söderlund, HR-specialist, ej §§64-65
Anthoula Papakosta, tf. avdelningschef, §§60-63
Monica Lundberg, miljöinspektör, §62 (5.1)
Johan Linderstad, miljökommunikatör, §62 (5.3)
Marlene Tenbrink, handläggare, §§64-65

Justering och anslag

Justeringen sker digitalt 2024-06-19. Protokollet anslås på kommunens digitala anslagstavla under perioden 2024-06-20-2024-07-11. Protokollet förvaras på Miljöförvaltningen.

§ 63

Kompletteringsyttrande över ansökan om tillstånd för fortsatt täktverksamhet och vattenverksamhet inom fastigheterna Borgstena 3:100 och Mollaryd 5:14

Ärendenummer: 2024-2224

Miljö- och konsumentnämndens beslut

Miljö- och konsumentnämnden beslutar att anta yttrandet i bilaga 1.

Lagstöd

- Miljöbalken 2 kap. 2, 6 och 7§

Motivering till beslut

Nämnden beslutar i enlighet med de skäl som anges i förvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Miljö- och konsumentnämnden har av Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt förelagts att yttra sig över Fristads Express AB:s yttrande gällande Miljö- och konsumentnämndens tidigare yttrade om tillstånd för fortsatt täktverksamhet och tillhörande vattenverksamhet på fastigheten Borgstena 3:100 i Borås kommun och Mollaryd 5:14 i Herrljunga kommun.

Det finns idag inget gällande tillstånd för täktverksamheten. Senaste beslutet meddelades av Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2006-05-05 och löpte ut 2021-04-30.

De motstående intressen som finns i detta ärende är rödlistade arter, natur- och kulturmiljöer, vattenförhållanden, grundvattenförekomst och närboende.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att nämnden ska anta yttrandet i bilaga 1 och finner att nämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Bilaga

Bilaga 1 Miljö- och konsumentnämndens yttrande

Beslutsunderlag

Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-06-04

Beslutet skickas till

Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, mmd.vanersborg@dom.se
Boras Stad, registrator@boras.se

Undertecknat av följande personer

HILMAR BATES

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2024-06-19 07:50:53
Transaktionsidentitet: E0A8812FDC7264B1045F7F42104460EFD055E8D1F0

LENA SUSANNE SÄND

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2024-06-19 16:46:23
Transaktionsidentitet: 76DD4E802B406D4952164171DF544F4F2B618951D1

Underskriftstjänst: **Visma Underskriftstjänst**